

Στο δρόμο για τη νέα Πατρίδα

Προτεινόμενες τάξεις: Μεγάλες τάξεις Δημοτικού

Θεματολογία: Προσφυγικό/μετανάστευση/άσυλο

Κριτήρια επιλογής θέματος

- Επιθυμία των παιδιών να μάθουν περισσότερες πληροφορίες σχετικά με όλα όσα ακούνε και βλέπουν από τα Μ.Μ.Ε για τους πρόσφυγες.
- μεγάλη εισροή προσφύγων τα τελευταία χρόνια λόγω συγκεκριμένων ιστορικών- πολιτικών συγκυριών στην Ευρώπη και γενικά στην υφήλιο.
- σύγχυση - ασάφεια του όρου πρόσφυγας και μετανάστης.
- θέμα με κοινωνικές προεκτάσεις, που καλύπτει αρκετές θεματικές ενότητες: επικοινωνία με τον συνάνθρωπο, καταπολέμηση φόβου ή αδιαφορίας για τον «άλλο», τον «διαφορετικό», αντί- ρατσιστική συμπεριφορά – η έννοια «πατρίδα» - πρόληψη ρατσιστικών και ξενοφοβικών τάσεων.

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΟΜΑΔΩΝ - ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ

- Με τα παιχνίδια γνωριμίας για το δέσιμο της ομάδας.
- Με κανόνες κοινής αποδοχής.

Συμφωνούμε πως:

Μιλάει ένας κάθε φορά, ακούμε προσεκτικά όποιον μιλάει, σεβόμαστε τη γνώμη των άλλων, δεν κάνουμε κριτική στις απόψεις του άλλου.

- Με διασαφήνιση των εννοιών ώστε να μιλάμε για το ίδιο πράγμα.
- Με εξασφάλιση συμμαχιών – συνεργασιών.

Καλούμαστε να ανταλλάξουμε ιδέες και να μοιραστούμε τη γνώση που έχουμε. Δεσμευόμαστε για την καλύτερη συνεργασία. Αποδεχόμαστε τους όρους συνύπαρξης στην ομάδα.

Στόχοι:

Οι μαθητές:

- Να εντοπίσουν και να διακρίνουν τα αίτια της προσφυγιάς από τα αίτια της μετανάστευσης.
- Να αναπτύξουν δεξιότητες διαπραγμάτευσης και συλλογικής λήψης αποφάσεων με τα μέλη της ομάδας.
- Να εξωτερικεύσουν και να περιγράψουν τα συναισθημάτά τους.
- Να γνωρίσουν τι είναι η Διεθνής προστασία και το άσυλο για τους Πρόσφυγες.
- Να εργαστούν ομαδικά, αναπτύσσοντας σχέσεις επικοινωνίας - συνδιαλλαγής και συνεργασίας.

- Να ενθαρρυνθούν στην επινόηση ιδεών για την προσέγγιση και επίλυση προβλημάτων και να καταστούν ικανοί να τις υλοποιούν.
- Να αναπτύξουν ενσυναίσθηση για την κατάσταση στην οποία βρίσκονται οι άνθρωποι που αναγκάζονται να εγκαταλείψουν την πατρίδα τους.

Η ανθρώπινη φιγούρα στο γλυπτό του Bruno Catalano στη Γαλλία αναπαριστά το θέμα της μετανάστευσης και της προσφυγιάς καλύτερα από οποιοδήποτε άλλο έργο.

Παρόλο που λείπει ένα κομμάτι του σώματός της αυτή συνεχίζει να προχωρά. Είναι σαν η καρδιά και η ψυχή να έμειναν πίσω στην πατρίδα...

Λόγοι Μετανάστευσης

«Ανάγκη»

- Πόλεμος – συγκρούσεις
- φόβος δίωξης για λόγους φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, συμμετοχής σε ορισμένη κοινωνική ομάδα ή λόγω πολιτικών πεποιθήσεων
- Φτώχεια- ανεργία
- Φυσικά αίτια (πχ. Σεισμός, ξηρασία)
- Λόγοι υγείας, κ.α.

«Επιλογή»

- Σπουδές
- Ευκαιρίες για απασχόληση
- Παραμονή κοντά στους συγγενείς
- Πληθυσμιακές πιέσεις

«Αρχές μετανάστευσης»: Επιχειρήματα και επιλογές.

Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε αυτά τα επιχειρήματα και όποια άλλα μπορείτε να σκεφτείτε:

- Έχουμε νόμιμη υποχρέωση να δεχόμαστε τους πρόσφυγες.
  - Αν τους στείλουμε πίσω είμαστε υπεύθυνοι αν συλληφθούν ή θανατωθούν.
  - Μήπως έχουν δεξιότητες που χρειαζόμαστε;
  - Είναι απεγνωσμένοι, υπάρχουν μικρά παιδιά, δεν θα αντέξουν να τους γυρίσουμε πίσω.
-
- Μπορούν να αποδείξουν ότι είναι νόμιμοι πρόσφυγες; Μήπως βρίσκονται εδώ για να βρουν καλύτερες συνθήκες ζωής;
  - Αν τους αφήσουμε να περάσουν, θα ζητήσουν και άλλοι να μπουν.
  - Δεν έχουν καθόλου χρήματα και χρειάζονται στήριξη από το κράτος. Η χώρα μας δεν μπορεί να εξοικονομήσει χρήματα.
  - Δε μιλάνε τη γλώσσα μας, δεν θα μπορέσουν να αφομοιωθούν.

Πρόσφυγες: επιχειρήματα και επιλογές.

Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε αυτά τα επιχειρήματα και όποια άλλα μπορείτε να σκεφτείτε:

- ✓ Είναι δικαίωμά μας να βρούμε άσυλο.
- ✓ Δεν μπορούμε να πάμε πουθενά αλλού.
- ✓ Κινδυνεύουμε αν γυρίσουμε πίσω.
- ✓ Δεν έχουμε καθόλου χρήματα.
- ✓ Θέλουμε άσυλο μέχρι να είναι ασφαλές να επιστρέψουμε.

Ποιος ορίζεται ως πρόσφυγας;

- Τα Ηνωμένα Έθνη καθορίζουν ως πρόσφυγα το άτομο που βρίσκεται εκτός της χώρας καταγωγής του ή του τόπου κατοικίας του, έχει δικαιολογημένο φόβο δίωξης για λόγους φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, συμμετοχής σε ορισμένη κοινωνική ομάδα ή λόγω πολιτικών πεποιθήσεων και εξαιτίας αυτού του φόβου δίωξης αδυνατεί ή δεν επιθυμεί να απολαμβάνει την προστασία αυτής της χώρας ή την επιστροφή σ' αυτήν.

- **Η Σύμβαση του 1951**

- Είναι το βασικό νομικό κείμενο για το Καθεστώς των Προσφύγων που ορίζει:

- ποιος είναι πρόσφυγας,

- τα δικαιώματά τους και

- τις νομικές υποχρεώσεις των κρατών.

Μετανάστες και μετανάστευση

- *Μετανάστες* είναι άνθρωποι που εγκαταλείπουν με τη θέλησή τους την πατρίδα τους για να αναζητήσουν αλλού νέες ευκαιρίες και καλύτερες προοπτικές για τη ζωή τους.
- Ως *μετανάστευση* ορίζουμε τη φυσική μετάβαση ατόμων και ομάδων από μια κοινωνία σε κάποια άλλη ή κάθε γεωγραφική μετακίνηση μεγάλου αριθμού ατόμων από μία περιοχή ή χώρα σε κάποια άλλη.

Ποιες είναι οι διαφορές μεταξύ Προσφύγων και Μεταναστών;

- Η κυριότερη διαφορά μεταξύ προσφύγων και μεταναστών είναι ότι οι πρόσφυγες χρειάζονται διεθνή προστασία, επειδή κινδυνεύει η ζωή τους ή βασικά ανθρώπινά τους δικαιώματα στη χώρα καταγωγής τους, ενώ οι μετανάστες δεν κινδυνεύουν στη χώρα καταγωγής τους, αλλά αποφασίζουν οι ίδιοι να φύγουν από τη χώρα καταγωγής τους για οικονομικούς ή άλλους λόγους.

Το άρθρο 14 της Οικουμενικής Διακήρυξης για τα ανθρώπινα δικαιώματα ορίζει:

- Κάθε άτομο που καταδιώκεται έχει το δικαίωμα να ζητά άσυλο και να του παρέχεται άσυλο σε άλλες χώρες. Το δικαίωμα αυτό δεν μπορεί κανείς να το επικαλεστεί, σε περίπτωση δίωξης για πραγματικό αδίκημα του κοινού ποινικού δικαίου ή για ενέργειες αντίθετες προς τους σκοπούς και τις αρχές του ΟΗΕ.

Διεθνής προστασία - Άσυλο

- Η διεθνής προστασία των προσφύγων αρχίζει με: τη διασφάλιση της πρόσβασής τους σε μια ασφαλή χώρα ασύλου, τη χορήγηση του ασύλου και την εξασφάλιση του σεβασμού των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματός τους να μην αναγκάζονται να επιστρέψουν σε χώρα όπου απειλείται η ασφάλειά τους ή η επιβίωσή τους. Επιπλέον τους παρέχεται υλική βοήθεια όπως τροφή, νερό, στέγη και ιατρική περίθαλψη.

ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΑΙΤΩΝ ΑΣΥΛΟ

- Ο αιτών άσυλο είναι το άτομο που αναζητά προστασία ως πρόσφυγας ακόμα και αν δεν έχει επισήμως αναγνωριστεί ως τέτοιος. Η έλλειψη επίσημης αναγνώρισης δεν μειώνει το δικαίωμά του/ της για προστασία από το διεθνές προσφυγικό δίκαιο. Κάθε αιτών άσυλο έχει το δικαίωμα να παραμείνει στη χώρα όπου υπέβαλε αίτηση μέχρι να εξετασθεί η αίτησή του.

- Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη Σύμβαση και το πλαίσιο προστασίας των προσφύγων διαθέσιμες στο:
- ✓ <http://www.unhcr.gr> (Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες)
- ✓ <http://www.gcr.gr/> (Ελληνικό Συμβούλιο για τους πρόσφυγες)
- ✓ <http://el.sae.gr/> (Συμβούλιο Απόδημου Ελληνισμού)
- ✓ <http://www.amnesty.gr> (Διεθνής Αμνηστεία)
- ✓ <http://www.Unicef.gr>

(Ημερομηνία ανάκτησης 18/12/2015)

Καλλιεργώντας Την Ενσυναίσθηση....

(2^ο Μέρος – Βιωματικό Εργαστήριο)

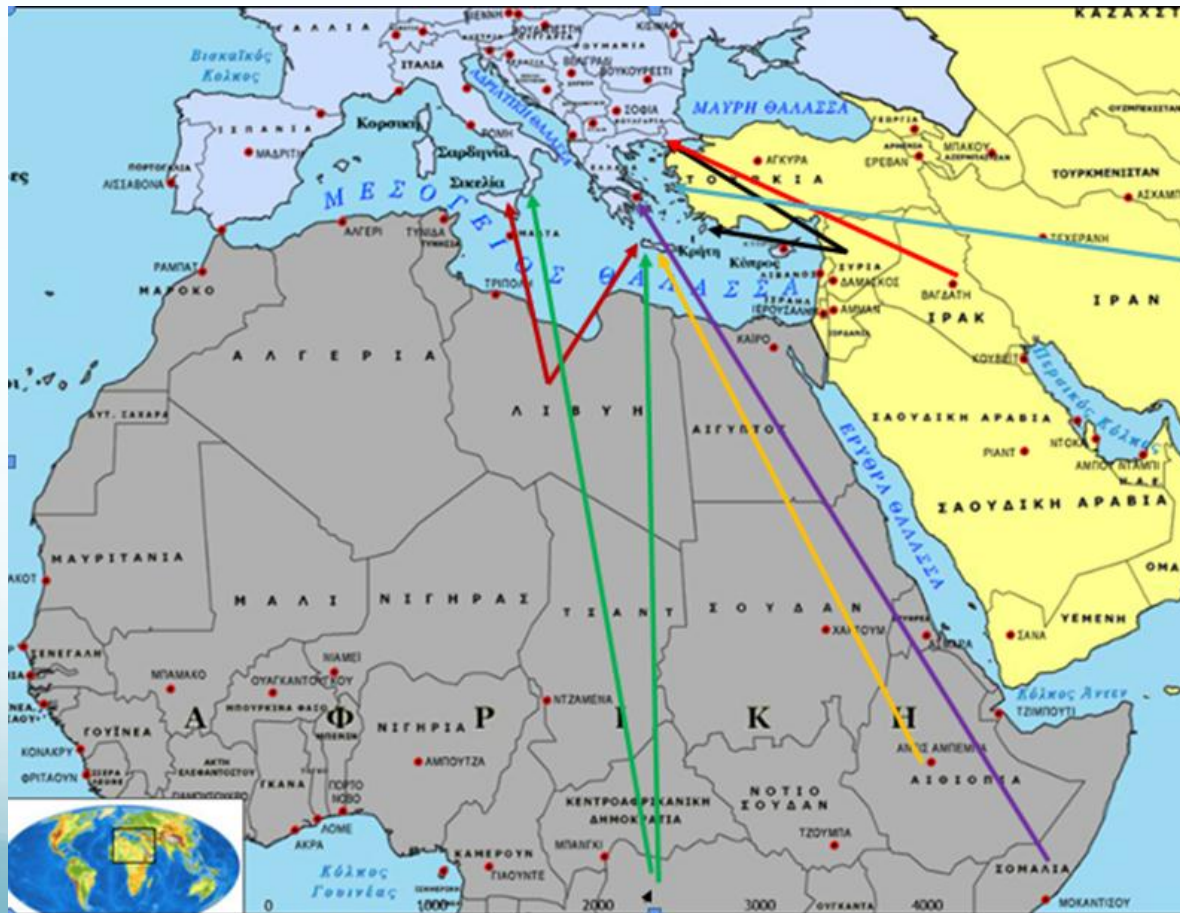
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ

- Αναζήτηση και συγκέντρωση εικονογραφικού υλικού σχετικό με τους πρόσφυγες και τους μετανάστες και παρουσίασή τους σε μια έκθεση στο χώρο του σχολείου.
- Αναζήτηση και καταγραφή κειμένων, δημοτικών τραγουδιών, παροιμιών και έργων τέχνης που αναφέρονται στη ξενιτιά.
- Γινόμαστε ρεπόρτερ και αναζητούμε ανθρώπους από άλλες πατρίδες, στην οικογενειακή ή στην τοπική μας ιστορία - δημιουργούμε το οικογενειακό τους δέντρο.
- Ομάδα μαθητών παίρνει συνεντεύξεις από συμμαθητές τους μετανάστες και τις οικογένειές τους.

- Συλλογή αντικειμένων που "'ήρθαν" από την πατρίδα. Αναπαράσταση και Φωτογράφιση εθίμων από άλλες πατρίδες.
- Ομάδα μαθητών συντάσσει ερωτηματολόγιο και παίρνει συνεντεύξεις από συμμαθητές τους μετανάστες και τις οικογένειές τους.
- Δημιουργία φωτογραφικού άλμπουμ ή αφίσας με εικόνες προσφύγων που έχουν βρει στο διαδίκτυο και δημιουργία λεζάντας από τους ίδιους τους μαθητές.

Δημιουργία χάρτη:

Με τις μεταναστευτικές και τις προσφυγικές ροές.
Τους δημοφιλέστερους τόπους υποδοχής.

- Οι μαθητές δημιουργούν τα πορτρέτα του πρόσφυγα και του μετανάστη γράφοντας τα χαρακτηριστικά τους γνωρίσματα μέσα από ιστορίες που έχουν φτιάξει ή έχουν ακούσει.
- Με το παραπάνω σενάριο μπορεί να οργανωθεί μια θεατρική παράσταση που θα παρουσιαστεί σε εκδήλωση του σχολείου.

Σας Ευχαριστώ